

BİPOLAR BOZUKLUK TANISI İLE İZLENEN HASTALARDA UZUN ETKİLİ ENJEKSİYON VE AĞIZDAN ALINAN TEDAVİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI: 1 YILLIK RETROSPEKTİF GÖZLEM ÇALIŞMASI

Hamdi Yılmaz¹, Selma Özdemir Yılmaz²

¹Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²Mersin Toros Devlet Hastanesi

Giriş: Bu çalışmada, bipolar bozukluk (BB) tanısı ile izlenen, uzun etkili antipsikotik enjeksiyonu (UEAP) alan hastalar ile UEAP almayan hastaların; klinik özellikleri, yan etki profili ve son 1 yılda hastane yatışlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntemler: Çalışmaya BB tanılı, en az 1 yıldır 2. kuşak UEAP alan 50 hasta, yine aynı tanıyla UEAP almayan 50 hasta alınmıştır. Tüm katılımcılarla psikiyatrik görüşme yapılmış, veriler katılımcılardan ve hastane bilgi sisteminden toplanmıştır. Veriler; sosyodemografik ve klinik bilgi formu, Young mani derecelendirme ölçeği (YMDÖ), Hamilton depresyon ölçeği (HDÖ), Dünya Sağlık Örgütü Yetiyitimi Değerlendirme Çizelgesi (WHODAS 2.0), UKU yan etki değerlendirme ölçeği ile toplanmıştır. Çalışmaya başlamadan önce Toros Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan 25.06.2024 tarih ve 135 sayılı karar numarasıyla onam alınmıştır.

Sonuçlar: UEAP alan grubun toplam hastane yatış sayısı 6,16±3,80 iken diğer grubun 3,58±3,93 idi ($p < 0,001$). Her iki grubun son 1 yılda toplam yatış sayısı, yattığı gün sayısı, manik atak sayısı, hipomanik atak sayısında anlamlı fark saptanmadı ($p > 0,05$). Son 1 yıldaki depresif atak sayısı, UEAP alan grubun

0,20±0,45 iken diğer grubun 0,54±0,64 idi ($p=0,003$). UEAP alan grubun YMDÖ puanı 2,56±2,96 iken diğer grubun 2,00±3,91 idi ($p=0,041$). HDÖ puanları UEAP alan grubun 4,74±2,36 iken diğer grup 4,72±2,82 idi ($p > 0,05$). Her iki grup WHODAS 2.0 ile değerlendirildiğinde, 3.maddede (kendine bakım) UEAP alan grubun ortalama puanı 0,8±0,70 iken diğer grubun 0,51±0,64 idi ($p=0,036$). WHODAS 2.0 diğer alt ölçekleri ve toplam puanlarında anlamlı fark saptanmadı ($p > 0,05$). UKU yan etki değerlendirme ölçeğinde UKU ruhsal, otonomik ve diğer yan etkilerde anlamlı fark saptanmazken ($p > 0,05$), UKU nörolojik yan etkilerde UEAP alan grup 0,88±1,06 iken diğer grup 0,42±0,92 saptanmıştır ($p=0,004$).

Tartışma ve Sonuç: UEAP alan grubun diğer gruba göre hastane yatışının fazla olması, bu grubun nispeten daha ağır hastalardan oluştuğunu düşündürmektedir. UEAP alan hastalarda ilaç yan etkilerinin daha fazla olması, bu tedavinin uygun hastalarda titizlikle seçilmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bipolar bozukluk, uzun etkili antipsikotik enjeksiyonu, yetiyitimi, ilaç yan etkisi